

Nádražní 318
763 26 Luhačovice
tel.: 951 425 502
e-mail: bilekarp@nature.cz
www.bilekarpaty.nature.cz

Dle rozdělovníku.

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: 00110/BK/21/roz/Vo

VYŘIZUJE: Vondřejc

DATUM: 31. 5. 2021

Rozhodnutí ve věci povolení výjimek a udělení souhlasu na území CHKO Bílé Karpaty

Týká se: Žádosti o výjimku ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů velkých šelem: vlka obecného, rysa ostrovida a medvěda hnědého a ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných území.

Žadatel: Mendelova univerzita v Brně (IČ 62156489), Lesnická a dřevařská fakulta, Zemědělská 1, 613 00 Brno

ROZHODNUTÍ

Výrok:

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (dále jen „Agentura“), jako orgán ochrany přírody věcně a místně příslušný podle ustanovení § 75 odst. 1 písm. e) a § 78 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), po provedeném správním řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění (dále jen „správní řád“), na základě žádosti Mendelovy univerzity v Brně (IČ 62156489), Lesnická a dřevařská fakulta, Zemědělská 1, 613 00 Brno, ze zde 14. 1. 2021 (dále jen „žadatel“), ve věci

- povolení výjimky dle § 56 zákona ze základních ochranných podmínek zvláště chráněného druhu živočicha vlka obecného (*Canis lupus*), rysa ostrovida (*Lynx lynx*) a medvěda hnědého (*Ursus arctos*), konkrétně ze zákazů uvedených v § 50 odst. 2 „škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, rušit, držet a dopravovat, a to na území Správy CHKO Bílé Karpaty,
- povolení výjimky dle § 43 odst. 1 zákona ze základních ochranných podmínek NPR Javorina, NPR Zahrady pod Hájem, konkrétně ze zákazů uvedených v § 29, písm. d) „vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody“ a písm. i) „sbírat či odchyťávat rostliny a živočichy“,
- povolení výjimky dle § 43 odst. 1 zákona ze základních ochranných podmínek PR Hutě, PR Nová hora, PR Ploščiny, PR Sidonie, PR Ve Vlčí, konkrétně ze zákazů uvedených v § 34 odst. 1 písm. e) „sbírat či odchyťávat rostliny a živočichy“,
- povolení výjimky dle § 43 zákona ze zákazu z ochranných podmínek chráněných krajinných oblastí, konkrétně ze zákazu uvedeným § 26 odst. 1 písm. c) „vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo dle silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody“,
- vydání souhlasu dle § 44, odst. 3 k činnostem, vázaným na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody a krajiny, konkrétně ke vstupu mimo značené cesty v přírodních rezervacích PR Hutě, PR Nová hora, PR Ploščiny, PR Sidonie, PR Ve Vlčí,

rozhodla tak, že **výjimka se podle § 56 odst. 1 a 2 a § 43 odst. 1 zákona nepovoluje a souhlas se podle § 44 odst. 3 zákona neuděluje.**

Odůvodnění:

Postup správního řízení:

Dne 14. 1. 2021 byla Agentuře doručena žádost Mendelovy univerzity v Brně o povolení výjimek a udělení souhlasu – viz výrok. V žádosti se mimo jiné uvádí:

Žadatel plánuje monitoring vlka obecného, rysa ostrovida a medvěda hnědého prostřednictvím GPS telemetrie. Pro nasazení telemetrického obojku bude třeba zvíře odchytit pomocí sklopců (rys, medvěd) nebo certifikovaných nášlapných pastí, které jsou schváleny k odchytu vlků v EU a na nezbytně nutnou dobu také imobilizovat, přičemž bude docházet k jeho držení, případně rušení. Zvíře bude uspávat veterinář a manipulovat s nimi budou zaměstnanci žadatele s osvědčením k práci s pokusnými zvířaty dle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání. Projekt pokusu byl schválen Ministerstvem životního prostředí ČR.

Při monitoringu navíc může dojít k nálezů mrtvého jedince, proto je žádána výjimka k držení a přepravy mrtvých jedinců, a to výhradně k výzkumným účelům (analýzy budou prováděny na vědeckých pracovištích).

Může výjimečně nastat také situace, že bude třeba provádět tzv. averzivní podmiňování, tj. zvíře cíleně plašit různými podněty vč. například střelby z gumových projektilů, které se ukázalo jako nejúčinnější pro změnu nežádoucího chování v případě medvědů.

Tato aktivita bude realizována v rámci mezinárodního projektu LIFE BOLD WOLF "Actions for appropriate management of wolves in human dominated landscapes of Europe", kde je Mendelova univerzita v Brně jedním z 22 projektových partnerů a je odpovědná za realizaci akcí na území ČR. Projekt byl v prvním kole hodnocení schválen. V případě rysa ostrovida nebude plašení pomocí gumových projektilů prováděno.

Je možné, že místa odchytu nebo umístění fotopastí se budou nacházet ve výše zmíněných národních přírodních nebo přírodních rezervacích a nemožnost vstupu do těchto chráněných území by mohla ztížit odchyt zvířete.

Vjíždění a setrávání motorovými mimo silnice a místní komunikace je potřebné kvůli minimalizaci času, během kterého se pracovníci žadatele budou dostávat k chycenému zvláště chráněnému živočichovi, případně k již označenému jedinci medvěda hnědého či vlka obecného, kde bude třeba aplikovat metody averzivního podmiňování. Pracovníci se však budou pohybovat motorovými vozidly jen po lesních cestách (mimo volný terén).

Cílem výzkumu je zjištění prostorové aktivity rysa ostrovida, vlka obecného a medvěda hnědého, jejich rozptylu a potravní ekologie.

Dopisem ze dne 3. 3. 2021, naše č. j. 00110/BK/21/ozn/Vo, bylo všem známým účastníkům řízení oznámeno zahájení správního řízení.

Výchozí dokumenty:

Program péče o vlka obecného (MŽP 2020)

Pravomocná výjimka ze zákazu dle § 50 odst. 2 zákona mimo jiné pro vlka a rysa. Držitelem výjimky je Agentura, č. j. SR/0012/US/2021-5.

Dohoda o vzájemné spolupráci mezi Agenturou a Mendelovou univerzitou v Brně, ze dne 25.10.2011, včetně dodatku (č.j. 11475/RED/19) z roku 2019, kde se píše mimo jiné: „Smluvní strany se dále zavazují ke vzájemné spolupráci v oblasti výzkumu vlka obecného a medvěda hnědého, s důrazem na zjišťování populačních charakteristik obou šelem za účelem ochrany těchto druhů.“

Výskyt velkých šelem v CHKO Bílé Karpaty:

Velké šelmy se do česko-slovenského pohraničí začaly vracet od 70. let dvacátého století. Podle informací shromážděných za posledních dvacet let představuje zejména severní část Bílých Karpat pro velké šelmy významné území. Až na výjimky byl jejich výskyt v tomto pohoří potvrzen každoročně, mj. také v rámci celorepublikového mapování.

Správní úvaha:

Výjimku ze zákona dle § 56 lze povolit tehdy, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody.

Ve věci není rozpor v konstatování, že záměr je v zájmu ochrany přírody (ve smyslu § 56 zákona). Tento zájem ochrany přírody je také definován v Programu péče o vlka obecného, což je dokument schválený Ministerstvem životního prostředí, coby ústředním orgánem státní správy a vrchním dozoru ve věcech životního prostředí.

Žadatel v žádosti popisuje a odůvodňuje přínosy povolované činnosti, s čímž se Agentura ztotožňuje. Žadatel také správně uvádí, že telemetrický výzkum je základním nástrojem pro zjištění prostorových nároků druhu a je takto definován jako jeden z cílů Programu péče o vlka obecného (MŽP 2020).

U druhů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Medvěd, vlk i rys jsou druhy podle práva Evropských společenství. Ve smyslu § 56 odst. 2 zákona lze uvést tyto důvody pro povolení výjimky:

Ad písm. a) v zájmu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť

- Častým problémem ochrany velkých šelem je pytláctví a sledování prostorové aktivity tomu může efektně bránit.

Ad písm. b) v zájmu prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku

- Častým problémem u velkých šelem jsou škody na hospodářských zvířatech a sledování prostorové aktivity tomu může efektně bránit.

Ad písm. c) v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí

- Častým problémem u velkých šelem jsou obavy veřejnosti ze setkání v přírodě a sledování prostorové aktivity tomu může efektně předcházet.

Ad písm. d) pro účely výzkumu a vzdělávání, opětovného osídlení určitého území populací druhu nebo opětovného vysazení v původním areálu druhu a chovu a pěstování nezbytných pro tyto účely, včetně umělého rozmnožování rostlin,

- Sledování prostorové aktivity velkých šelem představuje důležitý druh výzkumu, resp. speciálního druhu monitoringu, jehož realizace jednoznačně přispěje ochraně zmíněných druhů. V případě vlka obecného se jedná zároveň o realizaci opatření 2.7.3 Analýza prostorových nároků druhu v rámci programu péče o vlka obecného.

Dále je nutné posoudit, zda neexistuje jiné uspokojivé řešení. Agentura je držitelem výjimky na požadovanou činnost a plánuje její přenositelnost na smluvní partnery. V resortních dokumentech je deklarována spolupráce Agentury a výzkumných organizací. V Programu péče o vlka obecného se např. o výzkumu formou telemetrie píše: „Opatření bude zajištěno ve spolupráci AOPK ČR a participujících

výzkumných organizací“ (kap. 2.7.3, str. 28). Za situace, kdy Agentura má uzavřenou dohodu o spolupráci se žadatelem, se jako jiné uspokojivé řešení jeví přenášet výjimku Agentury formou vzájemné spolupráce.

Agentura provádí potřebné inventarizační přírodovědné průzkumy, monitoring, dokumentaci a šetření v ochraně přírody, ukládáním, zpracováním, vyhodnocováním a poskytováním dat v ochraně přírody podle § 78 odst. 5 ZOPK a zejména sledováním stavu evropsky významných druhů na území ČR ve smyslu ust. § 45f odst. 1 ZOPK a povinností tzv. reportingu k Evropské Komisi (pověření MŽP č. j.: MZP/2019/620/1180 ze dne 9. 9. 2019).

Agentura koordinuje sledování stavu evropsky významných druhů a ve své územní působnosti rozhoduje o realizaci výzkumu a speciálního monitoringu. S ohledem na to, že Agentura disponuje pro daný účel výjimkou (SR/0012/US/2021-5), neshledává důvod k tomu, aby byla výjimka udělena dalšímu subjektu.

Další podmínkou je zhodnocení, zda povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. Dle výše uvedeného popisu situace se v CHKO Bílé Karpaty vyskytují jednotliví jedinci. Sledování i takovýchto jedinců může sloužit svému účelu, nicméně je žádoucí, aby subjekt zajišťující takto specializovaný výzkum byl na území CHKO jeden. Agentura bude na území ve své působnosti koordinovat intenzitu tohoto výzkumu tak, aby nedošlo či nedocházelo k ovlivnění příznivého stavu druhů z hlediska ochrany.

Podle § 73 odst. 2 zákona lze výzkum zvláště chráněných částí přírody, vyžadující zásahy do jejich ochranných podmínek, zadat nebo povolit jen těm fyzickým či právnickým osobám, které mají pro tuto činnost kvalifikační předpoklady. Žadatel splňuje kvalifikační předpoklady nejenom ze své podstaty coby univerzity, ale také doložil kvalifikační předpoklady odborných garantů výzkumu (Mgr. Miroslav Kutal, Ph.D. a Mgr. Martin Duřa).

Závěr:

Pokud tímto rozhodnutím není povolena činnost dle § 56 zákona, tak není předmětné ani povolení činností dle § 43 a 44 zákona, týkající se činností v chráněných územích.

Po zhodnocení všech uvedených skutečností dospěla Agentura k závěru, že záměr žadatele není v souladu se zákonnými podmínkami pro povolení výjimky, proto rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se lze dle § 81 odst. 1 správního řádu do patnácti dnů ode dne jeho doručení odvolat k Ministerstvu životního prostředí, a to podáním učiněným u Agentury (AOPK ČR, Regionální pracoviště Správa CHKO Bílé Karpaty, na adrese uvedené v záhlaví). V případě, že písemnost bude uložena u provozovatele poštovních služeb, lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne převzetí rozhodnutí, nejpozději však od desátého dne ode dne jejího uložení. Odvolání je třeba podat v odpovídajícím počtu vyhotovení. Podané odvolání má odkladný účinek.

Podle ustan. § 82 odst. 1 správního řádu je nepřipustné odvolání jen proti odůvodnění.

Podle odst. 2 téhož ustan. musí mít odvolání náležitosti uvedené v ustan. § 37 odst. 2 správního řádu a musí obsahovat údaje o tom, proti které části rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí.

Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník obdržel jeden stejnopis. Prvním dnem lhůty k odvolání je den následující po dni oznámení rozhodnutí, případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den.

Lhůta je zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje podání, držiteli poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence. Případné podání lze rovněž doručit v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem.

Podle ustan. § 72 odst. 1 správního řádu se rozhodnutí oznamuje účastníkům řízení doručením stejnopisu jeho písemného vyhotovení do vlastních rukou. Nebude-li adresát při doručování zastižen, bude písemnost podle ustan. § 23 odst. 1 správního řádu uložena, a pokud si adresát uloženou písemnost ve lhůtě do 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se podle ustan. § 24 odst. 1 správního řádu považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.

Ing. Jiřina Gaťáková
ŘEDITELKA SPRÁVY CHKO BÍLÉ KARPATY

Rozdělovník:

Obdrží do DS: účastník řízení dle § 27 odst. 1 správního řádu

- Mendelova univerzita v Brně, Lesnická a dřevařská fakulta

Obdrží do DS: účastníci řízení dle § 27 odst. 3 správního řádu

- Město Bojkovice
- Město Brumov-Bylnice
- Město Luhačovice
- Město Slavičín
- Město Strážnice
- Město Valašské Klobouky
- Městys Pozlovice
- Obec Bánov
- Obec Bohuslavice nad Vláří
- Obec Boršice u Blatnice
- Obec Březová
- Obec Bystřice pod Lopeníkem
- Obec Dolní Lhota
- Obec Haluzice
- Obec Horní Lhota
- Obec Horní Němčí
- Obec Hostětín
- Obec Hroznová Lhota
- Obec Hrubá Vrbka
- Obec Javorník
- Obec Jestřabí
- Obec Kněždub
- Obec Komňa
- Obec Korytná
- Obec Křekov
- Obec Kuželov
- Obec Lipov
- Obec Lipová
- Obec Lopeník
- Obec Loučka
- Obec Malá Vrbka
- Obec Návojná
- Obec Nedašov
- Obec Nedašova Lhota
- Obec Nezdenice
- Obec Nivnice
- Obec Nová Lhota
- Obec Petrov
- Obec Petrůvka
- Obec Pitín
- Obec Poteč
- Obec Radějov
- Obec Rokytnice
- Obec Rudice
- Obec Rudimov
- Obec Sehradice
- Obec Slavkov
- Obec Slopné
- Obec Starý Hrozenkov
- Obec Strání
- Obec Sudoměřice
- Obec Suchá Loz
- Obec Suchov
- Obec Šanov
- Obec Štítná nad Vláří
- Obec Tasov
- Obec Tvarožná Lhota
- Obec Újezd
- Obec Vápenice
- Obec Velká nad Veličkou
- Obec Vlachovice
- Obec Vyškovec
- Obec Záhorovice
- Obec Žitková

Na vědomí do DS:

- MěÚ Hodonín, odbor ŽP
- MěÚ Luhačovice, odbor ŽP
- MěÚ Uherské Hradiště, odbor ŽP
- MěÚ Uherský Brod, odbor ŽP
- MěÚ Valašské Klobouky, odbor ŽP
- MěÚ Veselí nad Moravou, odbor ŽP

Obdrží do DS po nabytí právní moci:

- Ústředí AOPK ČR, Sekce ochrany přírody a krajiny